

I. Měňa ds. swójžbow a domow.—I. Dolnosrbská jména rodinná.—I. Die niedersorbischen Familiennamen.

A. Předsłowo.

Dolnoserbskym swojžbny měňam shuša we słowniku wósebne město dla jich mlogosći a huraznosći. Až do 13. stoléta mějachu luže jano swójō měňa; tym bu pód naspetňenom samsnegž měňa k rozeznawaňu a hobznaměňeniu wěsty wósoobeje cesto pšíme pídané, se zajimujuce na šelne abo duchne wósebnosći, na staw abo želo, powołańe abo lubosći poměńonego cloweka; cesto dosć nastachu tež gódla. We 13. a 14. stoletu buchu toś te něstawné lužece měňa a pírmeňa we cerkwinych a kněstwowych kniglach ako swójžbne měňa hustawjone a člonkam familije buchu nowe, nejcesće křesčijańske dupne měňa dane, píz což staroserbske lužece měňa dlej a wěcej se zašisnucha, tak až wóni jano skrýmeňone we swójžbnych měňach na naš cas su píšli.

Dolnoserbske muskece a žěńscyne měňa su wšykne južo we słowniku samem zapisane. Swójžbne měňa pak cu toś zestajaš a rozkladaš. Togodla som sebe proceu dał, aby serbske swójžbne měňa celeje Dołneje Lužyce kaž z ludowych hust tak z pismow po mόžnosći wšykne zběrał. Pódla mójich zběrkow we „Statistice lužyskich Serbow“ (Budyšyn 1886) a we „Bausteine zur

A. Předmluva.

Dolnosrbským rodinným jménům náleží pro jejich počet a zvláštnosti ve slovníku zvláštní místo. Až do 13. stol. měli lidé jen osobní jména, která se často opakovala. Aby se lépe jednotlivé osoby a rodiny poznávaly a rozeznávaly, byla jim později přidávána ještě druhá jména, t. zv. příjmení, a to podle vlastnosti jejich ducha neb těla, povolání a zaměstnání; příjmení měla velmi často ráz přezdívek. Ve 13. a 14. stol. byla tato proměnlivá jména a příjmení, v církevních a úředních knihách jako rodinná jména ustálena a jednotlivým členům rodiny dávána nová, většinou křesťanská jména; starosrbská jména při tom čím dál tím více mizela, takže dnes se ještě udržela jen v několika málo rodinách.

Dolnosrbská mužská a ženská jména jsou již všechna obsažena v slovníku, rodinná jména však sestavena a vyšvětlena v tomto dodatku.

Proto jsem, nešetře práce, peněz ani námahy, srbská rodinná jména celé Dolní Lužice z úst lidu, z časopisů a knih sbíral a sestavil. Kromě sbírek v Statistice lužiských Serbow (Budyšín 1886) a v Bausteine zur Heimatkunde des